

Denna soliga dag samlades vi 60 medlemmar i Eslövs vackra Medborgarhus. I foajén blev det ett trevligt mingel. Alla tyckte att det var roligt att vi åter igen kunde träffas, vi som har så mycket gemensamt, vi som haft "lappen" om halsen.

Årsmötesförhandlingarna flöt på utan problem, med först presentation över medlemmarna; Hans Jönsson, Saini Dahl, Heimo Lindström, Göte Mårtensson, Olli Andersson och Raija Olsson som lämnat oss.

Godkändes gjordes också över små stadgeförändringar på att SFK lämnat Riks.

Valberedningen kunde presentera ett nytt namn till ordförande i vår förening. Vår nuvarande Soini Andersson hade uttryckt en önskan om att få avgå. Ny ordförande blev Kosti Markkanen. Han fick en spontan varm applåd över att han ville överta denna betydelsefulla post i vår förening. Kosti presenterade sig sedan och berättade lite om sin finska bakgrund och sitt yrkesliv. Dessutom har han stor föreningsvana, han är bosatt i Norra Åsum.

Under rubriken; Övriga frågor: kom två förslag upp om var vårt sommarmöte ev kan hållas, vi överlät åt vår styrelse att bestämma tidpunkt och plats.

Efter årsmötet blev det tacktal, applåder och blommor till vår avgående ordförande Soini. Tack Soini för att du "stod pall" under en svår tid i vår förening. Tack för att du behöll ditt lugn. Vi alla som är kvar i föreningen nu år 2015 känner att lugnet nu är återställt och att föreningsglädjen har återkommit.

Sedan kunde vi sätta oss till bords och äta Medborgarhusets alltid goda mat.

Samling igen efter maten för att lyssna på diktläsning både på finska som svenska och njutbart pianospel blev det också och även sjunga till det.

Nöjda med samvaron kunde vi alla lämna Eslöv för färd hemåt i solsken.

Marjatta Titoff

Hej alla vänner!

Så var då min tid som ordf. i Sydsveriges Finska Krigsbarn slut, allting har ju sin tid. Det har varit sex intressanta och lärorika år. Vi har haft många trevliga stunder tillsammans och den fina gemenskapen på våra sammankomster kommer i främsta rummet bland minnena. Jag har kallat våra möten för släktträffar.

Så har både jag och Tuulikki känt det.

Ett stort Tack till styrelsen för den här tiden.

Jag önskar vår ny-gamle ordf. lycka till som ordf. i föreningen.

Soini

Kosti Markkanen

Som nygammal ordförande i Sydsveriges Finska Krigsbarn är jag hedrad och ödmjuk inför uppgiften att åter bli ordförande. Jag hoppas kunna tillföra gruppen ny energi. Krigsbarnsgruppen krymper sakta av naturligt orsak. Återstående medlemmar har fortfarande ung och frisk utstrålning med ett glatt sinnelag var dom än träffas. Utstrålningen är berättelser från livets startskede som är tydligare än vad närminnet erbjuder. Skånegruppen har utökat området med västra Blekinge och södra Småland och bildat lokala sektioner. Detta innebär kortare mötesresor och tätare socialt utbyte. Jag önskar alla medlemmarna en Glad Sommar.

Kosti

Julfesten 2014

Den traditionella julfesten gick av stapeln på restaurang Borgen i Osby den 2 december.

Ordförande Soini Andersson hälsade över 70 medlemmar välkomna.

Mingel och glögg inledde festen, varvid Arja Jantunen, Strömsnäsbruk, sjöng och ackompanjerade sig själv på synt. Därefter bjöds det på julmat i mängder. Alla lät sig väl smaka.

Efter måltiden fortsatte välsjungande Arja Jantunen med ett antal välkända julsånger på både svenska och finska. Festen fortsatte med lotteridragning på vinster som deltagarna själv bidragit med.

Avslutningsvis sjöngs nationalsången på både svenska och finska.

Antero Ijäs Nilsson

TERVE

medlemsblad för Sydsveriges Finska Krigsbarn.

Redaktör: **Antero Ijäs Nilsson.**

e-post: **antero.i-n@telia.com**

Skolgatan 4, 289 31 KNISLINGE

Material till **tidning** och **hemsida** skickas till redaktören.

Ansvarig utgivare: **Kosti Markkanen**

Föreningens org.nr 802451-7701 **Plusgiro 13 44 19-1**

Adress: Veikko Bern, sekr. Klörups Backar 157-0
231 95 TRELLEBORG

Barn som blev föräldralösa . . .

Broschen som delades ut.

Barn som blev föräldralösa under Finlands krig (sotaorvot) I Åbo firades en historisk händelse den 7:de september. Barnen fick äntligen en upprättelse som de så många år yrkat på att få. Det är för de uppoffringar de har fått göra för sitt fosterland. I Konserthuset firades detta av 650 barn, krigsänkor och stupades anhöriga. Vid firandet fick varje barn en brosch att fästa på bröstet. Konstnären Aimo Vuorinen hade gjort broschen. Före utdelningen av broschen gav statsmakten sin hedersindikation åt de föräldralösa barnen. Indikationen förstärktes av 2013-års underskrifter av dåvarande statsministern Jyrki Katainen och social- och hälso- ministern Paula Risikko. Erkännandet betyder mest psykiskt för att barnen har varit en bortglömd grupp, konstaterar Lounais-Suomen Sotaorvot Ry:s sekreterare Salla Dunderfelt, vars pappa stupade då Salla var 3 år gammal. Enligt Dunderfelt ligger det ett jättearbete bakom, att få i stånd ett erkännande. Tanken kom för ca: 10 år sedan men Kaatuneitten Omaisten Liitto (KOL) och de föräldralösa barnens föreningar i Finland arbetade aktivt i 5 år för att få statsmakten att erkänna barnens värde. I arbetet ingick även att göra ett register över barnen. När erkännandet

äntligen kom 2013, fick KOL av Raha-automaattiyhdistys ekonomisk hjälp och då kunde man börja planera framställandet av broschen, berättar Dunderfelt. Enligt henne har Sotalapsiyhdistykset 9600 ordinarie medlemmar och några tusen stödmedlemmar. Det kom in 16000 ansökningar om att få en brosch. För att få detta måste man fylla i en ansökan

och där skall lämnas uppgifter om faderns namn, födelsedatum och var han stupade, Uppgifterna kontrolleras noggrant, stämmer uppgifterna, ja då erhåller man en brosch. Det är viktigt att de får ett erkännande för sitt lidande och sina uppoffringar, avslutar Dunderfelt.

*Turun Sanomat-Jenni Leppänen
Översättning Antero Iljäs Nilsson*

Fosterlandet var en stundtals gripande och känslsam upplevelse. Första akten kunde dock kortats ner betydligt. Svårt att följa med handlingen där, svagt ljud. Andra och tredje akten var bra. Översättningarna borde varit bättre. För dom som inte kan någon finska alls måste det vara svårt att hänga med i handlingen. Det fanns ibland skyltar högt uppe i bakgrunden men de var svåra att hitta och otydliga.

Soini

Fosterlandet

Urpremiär 20 februari på Göteborgs stadsteater - Finlandspremiär på Stora Scenen 9 april, Helsingfors

PRESSTOPP!!!

Alla våra medlemmar har fått tidningen Ruotsin Suomalainen vilken innehåller medlemstidningen från Riksförbundet Finska Krigsbarn. Medlemsadresserna har lämnats ut till Göteborgsavdelningen på falska premisser. Detta i tron att bilagan var Göteborgsavdelningens egen tidning. Vi tillhör inte RFK och samarbetar inte med dem på något sätt.

**Antero Iljäs Nilsson
Redaktören**

Liisa Haraldsson

Hälsningar från Helsingfors

Har varit i Helsingfors och hälsat på hos min syster Helvi och bror Risto tillsammans med min make Jan-Erik. Helsingfors var sig likt. Spårvagnarna går sina kända rutter, nr 6 förbi Sörnäs ut till Vallgård för att vända ute vid Arabiafabriken.

Jag brukar ha "en dag på stan" när jag hälsar på.

Jan-Erik och jag tar en buss från förorten där min syster numera bor in till centrum. Där väntar vi på 6:ans spårvagn. Min plan är att besöka min gamla skola, Vallgårds svenska folkskola, som numera är en skola för lärarutbildning. Vi går in. Den vackra statyn, en fågel, i entrén var ersatt av en stor

TV-skärm. Praktiskt? Antar den var för meddelanden. Annars var det sig likt. Dörren in till rektorn. Dörren till handarbetssalen, korridoren mot skolskötterskemottagningen, korridoren mot matsalen, trapporna upp till gymnastiken och klassrummen.

Efter detta promenerade vi Sturegatan-Aleksandersgatan-Vasagatan. På Vasagatan bodde jag som barn och efter kriget från 10 till 18 års ålder. Vår familj var mycket trångbodd både före som efter kriget. Två vuxna och fem barn i ett rum och kök. Det gällde att hålla ordning och reda! När jag gick i skolan vandrade jag hem, tog en smörgås, lämnade skolväskan och vandrade till Berghälls bibliotek. Det var ett fint bibliotek med en svensk och en finsk avdelning samt en sträng bibliotekarie som satt i en upphöjd pulpet och höll ordning och reda. Tyst skulle det vara. Där fanns mycket trevligt att läsa och längre fram i tiden kom det också in tonårstidningar från USA. Biblioteket är en mycket fin byggnad. Där bedrivs nu för tiden datautbildning ser det ut som!

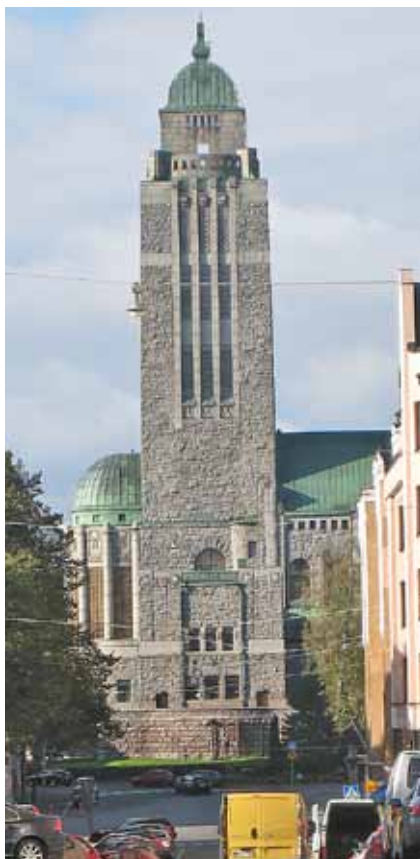

Berghälls bibliotek

Granne med biblioteket är Berghälls kyrka där jag en gång konfirmerades.

Från biblioteket gick vi ner till Hagnäs torg (nerförsbacke) och tog oss en kaffepause på saluhallen. Saluhallarna är som inbyggda torg där man handlar både mat, kläder, leksaker mm.

Vidare mot centrum för att se det nya konserthuset. Öppet

Berghälls kyrka

Nya konserthuset

dagtid så att man kan se sig omkring. Kvällens konsert dirigerad var Esa Pekka Salonen. Bara för skoj frågade vi om det fanns några biljetter kvar. Jag har två –sa flickan i biljettkassan. "Ödet"? Vi köpte dem men eftersom konserten började först 19.00 fick vi vandra vidare en stund. Vi styrde kosan mot Stockmans varuhus där vi åt en god middag på våning 8. Tid kvar som ägnades en promenad på Esplanaden till salutorget och även där en gammal saluhall.

Jag ringde min syster och berättade vad vi hade för oss och att vi blev sena eftersom konserten började först kl.19.00. Innan vi for hem till Sverige igen besökte vi Malms kyrkogård där mina föräldrar är begravda och en viss dam Jenny Alexandra Pusaniemi med make. Tant Jenny brukade ta hand om mig när jag var liten. Det kommer jag inte ihåg men jag har ett fotografi där vi sitter tillsammans hos Jennys släktingar ute på landet.

Träffpunkt Finland

Finlands Självständighetsdag firades på Senioren, Hässleholm

Den 6 december samlades ett 25-tal personer på Senioren i Hässleholm för att fira dagen. Festen började med att de blåvita ljusen tändes, under tiden spelade Arne Dahlström på klarinett musikstycken som var komponerade av finska tonsättare. Några sånger framfördes av en snabbt sammansatt kör. Därefter serverades kaffe och smörgåstårter. Mariana Johansson berättade om sin nu bortgångne finska mammas liv. Tore Almer, en känd Hässleholmsprofil berättade om sin resa till finska Savolax i somras. Det sjöngs ytterligare några finska sånger. Som avslutning spelade Roland Johansson på trumpet den finska nationalsången. Värddar för dagen var Anita Sjöholm och Timo Haapanen, båda från Hässleholm.

Antero Ijäs Nilsson

Kultur och hälsa

Bilden "Sotalapsi" har tillkommit som ett bidrag till Broderiakademiens 20-årsjubileum 2013.

Jag tänkte då att det är viktigt att berätta om de finska krigsbarnens upplevelser.

Bilden läses från finska flaggan, vänster sida ner, svenska flaggan, höger sida upp.

Det blir då en cirkelrörelse som upprepades för många av barnen.

Denna broderade bild ingår nu i ett digitalt utbildningsprogram "Kultur och hälsa" i Region Blekinge. Utbildningen vänder sig till vård- och omsorgspersonal, kulturarbetare och patienter. Man får här förslag på hur man kan använda kultur i olika former för att må bättre.

Den digitala utbildningen är snart färdig att användas i regionen.

Bilden finns även som vykort.

Tuulikki Andersson

Helsingfors – väninnor tvättade Haparanda statyn

I SOTALAPSI/KRIGSBARN NR 4-2014 FINNS EN SOLSKENSARTIKEL AV OILI TELKI. Den återges här i korthet.

Efter Helsingforsnejdens Krigsbarnsförenings vårmöte 2014 bestämde sig Airi, Liisa, Oili och Saara för att göra en resa till Haparanda för att titta på stadens omtalade krigsbarnstaty, som endast Airi tidigare sett. Precis som 70 år tidigare företogs även denna resa med tåg. Men, i motsats till då, visste de nu vart de var på väg. Liksom då bar de identitetslapparna hängande om halsen.

I Kemi blev det byte till buss. På hållplatsen träffade de Pirkko, som också visade sig ha varit krigsbarn men som aldrig pratat ut med någon om detta. När hon nu äntligen fick möjlighet att göra det, kunde hon inte hålla gråten tillbaka.

I Haparanda fick de fråga sig fram och det visade sig, att statyn inte stod så centralt, som de förmodat. "Med blandade känslor stod vi framför statyn, glada att äntligen få se det ljuvliga lilla barnet på sockeln, symboliserande oss krigsbarn. Sedan greps vi av sorg och skam över det förfärliga tillstånd, som själva statyn, fundamentet och omgivningen befann sig i. Varför, hur är det möjligt? Fågelskit, sand, grus överallt! Stora lossnade kakelplattor från sidan, omkullvälta på marken. Omgivningen oräfsad, full av glassplitter och skräp". Anledningen till försum-

De tre initiativrika damerna Siiri, Liisa Olli och Saara ses här framför den rentvättade statyn Ero i Haparanda.

melsen, fick de veta, var att kommunen hade brist på pengar.

Med detta lät sig de ditresta Helsingforsdamerna dock inte nöja. Av hotellet fick de låna hinkar, räfsor, spadar, trasor och tvättmedel. Vatten i vattenkannor från en närbelägen bensinstation släpade de med sig till statyn. Allteftersom städningen fortskred strömmade en del åskådare till. Slutfasen

av tvättningsarbetet underlätades av ett rejält regnoväder. Som avslutning placerade de en blomsterbukett vid foten av statyn. "Då vi stod där genomblöta kunde vi konstatera, att nu kändes det bra".

Sydsveriges Finska Krigsbarn kan endast gratulera Airi, Liisa, Oili och Saara till deras strålande insats!

Jean Cronstedt

HELSINGFORSNEJDENS KRIGSBARN FYLLER 20 ÅR 2015

Jubileet firas den 1-2 sept. på Kiasma, museet för nutidskonst, kl 12-16 och på Huvudpostens restaurang kl 16-20. Dagen efter planeras en utflykt till Sveaborg.

som jag hade fått i en fälla. Jag bytte den mot en paket kaffe, som då kostade 500 finska mark. För övrigt under sommarlovet fick man hjälpa till med allehanda saker. Korna skulle ju ha hö till vintern och allting gjordes för hand. Själv hade ingen lie, men räfsan kunde jag använda, och hela sommaren förflöt med detta jobbet. Min far och min fyra år äldre bror högg med lie.

På vintern fälldes timmer, och stockarna kördes med häst till en uppsamlingsplats för att senare köras vidare till pappersfabrik eller sågverk. Där kunde jag inte vara till någon nytta.

Svenskan hade man ingen nytta av i skolan då, och så småningom glömde man lite. Men brev fick jag och svarade nog också på dem. Då och då fick jag även paket från Sverige.

Fjärde och femte klass förflöt så i Ristijärvi. På våren var det tal om att jag får åka tillbaka till Huaröd under sommarlovet. Tågbiljetten från Kajani till Kristianstad skickade man hem, och genast ett par dagar efter skolslutet den sista maj så var jag på resande fot igen. Det blev samma rutt som vid ankomsten två år tidigare med den skillnaden, att nu åkte jag tillbaka till Skåne. Passet var giltigt i tre månader, så det var nog meningen, att jag skulle återvända och börja i skolan igen i Finland. Men väl framkommen till Huaröd, sökte fosterföräldrarna förlängning på passet, och efter en tid så kom beskedet: Passet giltighetstid hade förlängts med fem år. Det innebar, att jag hann fylla 18 år innan passet blivit gammalt, och det betydde också, att jag då kunde söka svenskt medborgarskap, eftersom jag fyllt 18 år. Det gjorde jag också – Under tiden gick jag på

realskolan i Hörby, och avlade examen 1955. Samma år på hösten skulle jag göra lumpen. Under en lektion det sista året i Hörby berättade adjunkten i engelska om en elev han hade haft något år tidigare. Denne hade varit på sjön som telegrafist och hade sänt vykort från olika platser, där han hade varit under sjöresorna. Detta kom jag att tänka på, när det var dags för mig själv, att tänka på ett yrke eller jobb efter skolan. I Karlskrona utbildade man då telegrafister till krigsfartygen, och jag fick idén att söka som telegrafistelev och efter en del inträdesprov blev jag antagen, och värvade mig på två år, vilket var obligatoriskt för utbildningen. Efter ett år med idel läsning och träning fick jag anställning på kryssaren Tre Kronor men efter några månader fick jag förflyttning till jagaren Uppland, som blev mitt ”hem” följande år. Under den tiden började mitt sjömansliv med besök i främmande hamnar. Med Tre Kronor besöktes Riga i Lettland, som då var under ryskt styre. Med jagaren Uppland besökte vi Rotterdam och Edinburgh i Skottland. Efter de två åren fick jag emellertid ingen telegrafistlicens i handen, utan den erhöll jag först efter sex månaders skolning på Televerkets skola på Hornsgatan i Stockholm. Redan innan skolningen var färdig och licensen i handen, hade jag fått anställning på ett fartyg. Rederaktiobolaget Clipperline i Malmö hade en tanker m/t Atlantic Clipper, och på den tankern fick jag mitt första jobb som telegrafist. Man hade flaggat ut båten, och den seglade under Liberias flagga = bekvämlighetsflagg. Det betydde, att lönerna var skattefria och betalades i US \$ dollar. Min lön då var 300 dollar.

Mer om sjömanslivet som telegrafist i nästa brev.

AKTUELLT

Planerade träffar och möten under 2016

Träffpunkt Finland

10/11 Klockan 13,00, på Senioren

Kontakt: **Anita Sjöholm**
tel. 0451-148 38
Timo Haapanen
tel. 0451- 817 80

Sydvästan saknar för tillfället lokal.

Kontakt:
Markku Juntunen,
tel. 040- 43 77 27

Sydöstan har sina träffar i Församlingshemmet i Ystad.

Kontakt: **Börje Dahl**,
tel. 0411-729 69.

Göingesektionens

Kontakt:
Alpo Persson,
tel. 0433-714 92.

Kristianstadssektionen

Kontakt:
Antero Ijäs Nilsson,
tel. 070- 626 48 61.

NYA MEDLEMMAR

Nya ordinarie medlemmar:

Leila Suhonen, Marieholm,
Rolf Ekström, Everöd.

Stödmedlemmar:

Astrid o Rolf-Mats Cronstedt,
Malmö
Carin och Einar Cronstedt,
Vintrie,
Elisabeth Olsen,
Strömsnäsbruk
Gun-Britt Rytkölä, Hästveda.

Vi hälsar de nya medlemmarna välkomna i vår krets

AKTUELLT

Planerade möten och träffar under år 2015

Göingesektionens och

Kristianstadssektionen

Inbjudan kommer

Träffpunkt Finland

på Senioren i Hässleholm

Här kommer vårens datum.

Start 22/1, 19/2, 19/3, 16/4, och avslutning 7/5, med gemensam lunch på T4 lunchrestaurang.

Anmälan till Anita om deltagande på lunchen. Tel 0451-148 38.

Klockan 13.00 gäller för samtliga tillfällen.

Sydvästan

Har sin nästa träff den 20 april, på Mötesplatsen i Kirseberg. Kl 13.00.

Sommarträffen

är under planering.

Inbjudan kommer

Höstmötet

Blir traditionenligt torsdagen den 24 september i Skillinge Scoutgård.

Inbjudan kommer

Julfesten

är under planering.

Inbjudan kommer

Fortsättningskursen

i finska på Studieförbundet Vuxenskolan i Hässleholm fortsätter den 10 februari 2015.

"SYDVÄSTAN"

Måndagen den 23 februari möttes 18 glada krigsbarn på Mötesplatsen i Kirseberg, årets första sektionmöte.

Stämningen var mycket god från början och blev inte sämre när vi fick höra några goda historier.

Många berättade både glada och emellanåt lite mer tänkvärda episoder från krigsbarnens uppväxttid. Många historiska fakta kom i dagen från våra mycket belästa medlemmar.

Som nykomling i sällskapet presenterade sig Antti Malmi med både humor och inlevelse.

Vi skildes åt under många skratt.

Nästa möte hålls i samma lokal den 20 april kl. 13.00.

Veikko Bern

"SYDÖSTRAN"

Träffades den 9 februari

Gruppen har bildats för ett par månader sedan. Gruppen består nu av åtta personer. Vi har haft tre möten på Klostergården i Ystad. Målet är att vi skall träffas en gång i månaden. Verksamheten blir att samtala med varandra, visa filmer och bryta det hela med en kopp kaffe. Församlingen bjuder på lokal och kaffe, vilket vi är tacksamma för. Nästa möte är planerat till måndagen den 9 mars. Vi avser att ha mötena kl. 14.00 varje gång.

Börje Dahl

NYA MEDLEMMAR

Nya ordinarie medlemmar:

Airi Green, Perstorp

Ritva Olsen, Strömsnäsbruk

Hilkka Franz, Killeberg

Stödmedlemmar:

Börje Granberg, Kalmar

Mia Huhtala, Vittsjö

Hans J. Werner, Tyringe

Vi hälsar våra nya medlemmar Välkomna och hoppas ni ska trivas hos oss!

MEDLEMSAVGIFTEN

Glöm inte medlemsavgiften

Ord.medlem 150:-

Stödmedlem 75:-

Bet. på vårt Pg 13 44 19-1

Vår hemsida:

www.sydfinnska.se

Kolla upp mötesdagar och träffar på hemsidan.

Skicka in artiklar med texter o bilder.

OBS! Angående medlemsavgiften GLÖM INTE att SKRIVA AVSÄNDARE ! ! ! Vi kan inte spåra dem som inte uppgett avsändare.